

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

11 Modus vtiliter audiendi verbum Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

corporis & animi assumimus. Liber ad dextrū cornu rursū defertur: quia mortuo Domino nec dum conuenerunt Iudæi, sed partim petitis custodibus à Pilato, iisque corruptis, partim Christianorum persecutione, Christi gloriam obscurare conati sunt. Sed in fine sacerdos redit ad Aquilonē, Euangelij lectione ibi finem impositurus Missæ officio: quia relictis Iudæis, translata est prædicatio, gratiaque Euangelij ad Gentes.

CAPVT XI.

MODVS UTILITER AVDIENDI
di verbum Dei.

QUIA per prædicationem verbi diuini, vniuersus orbis fidem Christi accipit, certissimum est in verbo Dei, magnam inesse vim, ad animos cōmouendos, si nullus obex obiciatur. *Virtus animi Dei est, in Rom. 1. salutem omni credenti.* Sed sicut liquores pro cōditiōe vasis suscipiuntur & retinentur; nam si vas sit corruptū, minus purum erit vinum, quod infunditur; si capex sit, pl^o vini recipiet; si plenum rimarum, aut nō probè obturatum, effluet vinū, vel vis vini deperibit: ita pro cōditiōe auditoris frequenter sese habet verbū Dei, quod percipitur. Modus igitur cum utilitate audiendi concionem erit iste. 1, Ut ad templū veniens nō ita te habeas, atq. accedens ad rem prophanam, sed tanquam auditurus Deum ipsum per suum ministrū tibi loquentem. 2, Ingressus in templum, Deū ante om-

nia preceris pro peccatorum remissione, vt vasculum ad suscipiendum diuini verbi liquorem purgetur. Deinde roges tibi aperiri aures cordis, vt audias; & oculos mentis, vt videas, tibiq. accomodes ea, quæ dicuntur. 3, Firmo proposito statuas perficere, quæcunq. tibi ea concione intelliges dicta. 4, Animo collecto atq. præsentî concionatorem audias, nō vt sua, sed vt Dei verba promentē. Proinde neq. eloquentiam, neq. actionem, neq. artificium humanæ Rhetoricæ vel considera vel admirare; sed totus in eo esto, vt spiritum haurias verbi diuini. Ita autem perueniāt verba Dei ad intellectum, vt simul affectum moueant. Hoc enim differt concio à lectione sacra, quòd ista intellectum potissimum instruat, illa verò ad comouendos affectus præcipuè referatur. Cauendum est porrò auditori diligenrer, ne illa quæ audit, ad alium vllum, quam ad seipsum referat. Hoc enim nō esset audire sibi concionem, sed potius lectionem, aut humanam admonitionem alteri referendam. 5, Concione peracta, si statim exeas templum, ad fabulasq. te conuertas, effluet quicquid instillatū fuerat. Proinde vtilissimū erit, si eodem in loco, quantum fieri potest, nō nihil in oratione subsistas; & auditi verbi præcipua capita, ea maxime, quæ tibi conueniunt, repetas; modumq. consideres illa perficiendi. Neque hac repetitione contentus, quotidie de auditis cogites, atque in praxin redigas, quæ facienda intellexisti & proposuisti. Non enim auditores
legis

INSTITVTIONVM LIB. I. 69
legis iusti sunt apud Deum, sed factores le- *Rom. 2.*
gis iustificabuntur.

● CAPVT XII.
DE ORATIONE ET
meditatione. ●

ORATIO, est colloquium cum Deo.
Quia autem in cinni colloquio non
vnus solus loquitur, sed plures, dū mu-
tuo sibi respōdent homines: fit vt **o**ratio
fit perfectum colloquium cū Deo, quando ho-
mo Deum alloquitur, Deus autem responder.
Et quamuis auribus corporis respōsio Dei nō
percipiatur, variis tamen modis respondere
Deus solet: veluti, per internas inspirationes,
per spirituales consolationes, per externā ali-
cuius admonitionem, per euentum occurren-
tem. Quo modo D. Antonius cogitans de ra-
tione instituendæ vitæ ingressus in templum,
audiuit lectionē Euangelij: *Si vis perfectus esse,
vade & vende omnia que habes, & da pauperibus,
& veni sequere me:* quod tanquam sibi dictum,
ad se accommodabat.

Nos autem Deo loquimur vel mente sola,
vel etiam voce, hoc est oratione vocali & mē-
tali. Mentalis oratio potissimum in cogita-
tione, sine externa voce, posita est.

De oratione Mentali seu Meditatione.

Mentalis oratio, quā homo non tam voce,
quàm animo sese cum Deo coniungit,
vehementer est cōmendanda: vtpote quæ ho-
minis cogitationem ad Deum eleuet, illiq. spī-